DÉPÔT LÉGAL
LE DIRECTEUR GERANT:

SỐ 254 NĂM THỨ NƯỜI | MỖI SỐ 4 XU | 丙子年 七月十六日 | NGÀY THỨ BA 1 SEPTEMBRE 1936

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N° 17634

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm 6.00	10.00
Sáu tháng 3.00	6.00
Ba tháng 1.50	3.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thư và mandat gửi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai cần quảng-cáo, việc riêng tin thương lượng trước.

TIẾNG DÂN

La Voix du Peuple

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản bốn kỳ: thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY

BÁO-QUÁN
[illegible], đường Gia-Long, Huế
Giây-thép nói: số 63
Giây thép: TIENGDAN HUE

Lấy của kẻ khác tức là ăn trộm.
(Prendre le bien d'autrui c'est voler).

LẠI VỤ ÁN

QUAN ĂN HỐI LỘ BỊ LỘT CHỨC

Gần đây ở Trung-kỳ có vụ quan Tỉnh Bình-thuận bị triệt về kinh vì chuyện hối lộ, hiện đương lập hội đồng xét xử; thì ngày 20-8 ở Nam-kỳ hội-đồng kỷ-luật xét vụ quan quận Đức-hòa Trần-văn-Khuê về 2 tội.

Một tội vu cáo cho dân làm cộng sản để lấy tiền, và một tội gian lận tiền bát của hội phước thiện.

Hội-đồng liền tuyên bố lột chức, ông Khuê còn phải ra trước tòa Đại-hình về tội hối lộ. (Xem báo VIỆT-NAM số 277 ngày 26-8-36).

Người ta nói «ăn hối lộ là tánh di-truyền trong quan trường người Nam». Tôi thật không tin câu nói ấy là đúng với sự thực, và cũng trông cho không có sự thực như thế, vì thuở nay trên lịch sử quan trường ta trước kia như cụ Phan-Thanh-Giản, cận đại như [illegible] khác vẫn giữ cái gương thanh bạch của quan châm, nào có phải toàn là làm quan thì ăn của lót như câu nói trên đâu. Vậy mà trên trường chánh-trị lại lần lượt xảy ra những chuyện không tốt để làm chứng cho câu nhạo nói trên, dẫu cho ai có lòng muốn biện-hộ cũng không chỗ thò miệng vào để bênh vực. Rõ là một đều đáng buồn!

«Bổng lộc của mầy, là dầu mỡ của dân» 爾俸爾祿民膏民脂 là một câu quan châm mà ai là người làm quan ăn bổng lộc do dân cung cấp, nên treo bên chỗ ngồi để ngày đêm tự răn lấy mình. Huống đương giữa nạn khủng hoảng kéo dài nầy, phần đông nhân dân chạy sấp chạy ngửa lo xâu thuế không xong, mình được ngồi hưởng món hoa lợi trong cái kho «không mất mùa» của nhà nước, do dân cung cấp, đã hạnh phúc lắm rồi. Ấy thế mà còn ép dầu rán mỡ bọn dân quê, mà có chuyện «làm quan ăn lót», không rõ lương tâm họ để vào chỗ nào?

Nhân những vụ phát lộ trừng phạt nầy, mong rằng quan trường sau nầy trau dồi tánh nết, gìn giữ quan châm, không có những vết xấu như thế xảy ra nữa; trước là rửa câu nhạo nói trên cho người Nam, sau là để lòng vào việc phúc chung cho xứ nầy, thì giá trị quan trường sẽ nhờ đó nâng cao lên mà khỏi mất lòng tín nhiệm của công chúng.

Trong sạch là đều thứ nhứt trong 3 đều quan châm (清勤慎), mà tham là đầu trăm đều ác. Huống tục ngữ ta có câu «tham thì thâm» chứng cho những vụ án hối lộ nói trên.

Nhà ăn lộc nên trông cái gương ấy.

ĐIỀN-DÂN

TRẬN LỤT TO Ở TRIỀU-TIÊN

Triều tiên, 28-8 — Trận lụt to ở Triều tiên ngày 1er Aout làm trôi mất 569 người, bị thương 563, hư 12.302 nóc nhà. Như nạn lụt ở Bắc ta.

MỘT CÁI ÁN 2 NĂM, MÀ NGỒI TÙ GẦN 7 NĂM CHƯA HẾT

Các đảng nhân bị can vào đảng Tân việt, cho đến những đảng viên thanh niên trong khoảng năm 1929 đến năm 1932, thì nhiều ân xá vừa rồi, tại các lao xứ Trung kỳ cũng đã tha hết, chỉ ông Ngô đức Đệ, người huyện Can lộc, tỉnh Hà tịnh chưa được tha.

Ông Ngô đức Đệ bị bắt về vụ Đà trai (thuộc phủ Đức thọ, Hà tịnh) tháng Février năm 1932. Năm ấy ông cùng mấy người đồng chí, họp nhau ở một chiếc đò để tổ chức đảng Tân việt. Việc bị vỡ, cả bọn bị bắt và đều bị án từ 1 năm đến 7 năm. Ông Đệ bị hai năm tù giam ở lao Vinh; chưa được mấy tháng thì vì có chút việc lôi thôi ở nhà lao, ông bị đày vào Kontum. Ở đây, chính trị phạm có yêu cầu nói chế độ nhà lao, ông là người có tật (quê một tuỳ), nên ông yêu cầu làm việc nhẹ, lại bị tăng án lên đày về Lao bảo và ở đấy cho tới nay. Bấy giờ những người bị bắt một lần với ông Đệ, mà bị án nặng hơn, đều được tha để từ lâu, mà ông Đệ là người tàn tật thì còn phải ở tại!

Nhịp ân xá nầy, là đều có người chịu khuất lấp riêng sao?

Dân nguyện

Ông quận Khuê bị cách chức

Ông quận Trần văn Khuê ở Đức hòa (Nam kỳ) vu cáo cho dân trong quận ông làm Cộng sản rồi ăn tiền, các báo đều có đăng trước đây, Việc thấu tai quan trên, ông quận bị đổi.

Nay ngày 20 Aout vừa rồi, một hội đồng họp xét, biết rằng ông quận Khuê còn ăn lận của hội Phước thiện một món tiền nữa, nên ông bị cách chức, thành người dân trắng.

Một cái gương cho những kẻ tham ô!

«CON RẬN TRỜI» KHÔNG ĐƯỢC BAY TRÊN ĐẤT ĐÔNG-DƯƠNG

Ngày 20 Aout vừa rồi, quan Toàn quyền đã ký nghị định tạm cấm các kiểu máy bay «Con rận trời» không được bay trên đất Đông-dương.

Những người có giấy phép cầm máy bay ấy cũng không được đi.

Thế là ông Hồ đắc Cung không được thiệt hành cái chí toan cỡi «con Rận trời» của ông tự chế tạo, để qua Đông kinh (Nhật) một vòng mà chơi.

CHUYỆN ĐỜI

Cái tâm lý đồng bóng ở hội đền Ngọc-Trản

Năm nào đến tháng bảy thì ở Huế cũng có hội đền Ngọc-Trản. Rồi năm nào từ khi tôi ở Huế, tôi cũng tự đặt ra một cái bổn phận phải đi «dự» hội đền Ngọc-Trản. Vì vậy năm bữa 11 tháng bảy ta vừa rồi, là ngày hội chính, tôi cũng chen chúc trong đám đông người mà lên tận trên điện. Lại tức mình làm sao! ở trên xe điện hay ở dưới đó, hễ gặp được ông lường nào hơi quen thì họ đã ngửi mình mà thả cái giọng châm biếm: «Kìa, Lục nhà» đi quan sát!»; «Lục-nhân, không bỏ sót một đám đình nào»! Tôi phải thú thật cũng đã có cậu viết báo hễ bước ra một bước là nói đi quan sát với điều tra, nên họ biếm cũng phải. Mà tôi lại cũng thú thật rằng tôi đi xem hội đền Ngọc Trản cũng không phải đi quan sát, điều tra mấc zi gì hết. Tôi đi xem chỉ là để mà đi xem thôi. Ai bảo rằng tôi đi xem là đi xem cái chỗ đánh lam thăng cảnh, để mà sống lì giờ cái sống náo nhiệt khác thường, hay là để ngắm các bộ áo Lemur phất phới trên các chiếc thuyền, hay là các cái kính bỗ nhìn ngất ngưởng trước những cái bàn thờ thánh... thì cũng được đi. Còn nói chuyện viết công việc ngày hội, thì tôi không cần phải đi xem làm gì, là vì năm nào cũng như năm nào, cũng chỉ thấy điều nấy trò thôi.

Nhưng nói vậy chớ biết đâu mỗi bước đi ra mình không họa chuyện lợ, hoặc mình nhân đó mà nghĩ ra nhiều đều mạo điều kia, không nữa cũng là một cái đề để viết chuyện đời hầu độc giả.

Tôi xem hội đền Ngọc trản lần nầy mà tôi nghĩ hội đền Ngọc trản không phải [illegible] đây mà ở gần đó có một chỗ thắng cảnh lại có một ngày hội để như là nơi bạn hè cho khách du cảnh mỗi một năm đến lại một lần, cũng không phải là vô ích. Lại nữa một lần hội cũng là một nhịp giấp chát ít cho các nhà chạy gạo, từ anh đánh bài ba con, anh xóc tiền cáo, chị bán nước, bán nhân, thanh trà, cao lầu, phở.., mà cho đến bác phu xe, bác lái đò, bác tài xế xe hơi, bác chủ xá lập...

Vậy thì đầu ai có quá nghiêm mà khép du cuộc hội đền Ngọc Trản, tôi cũng xin dung tri nó lại để cho vui vui. Nhưng tôi lại phải xin một đều là cứ giữ các cuộc mua vui mà phải giảm những chuyện mê tín đi. Đừng lên đồng xuống bóng, đừng dể cọp, dể mọi, đừng điều các trẻ nhỏ nhăng mà người khách lạ họ coi đến họ cười cho mà thái độ.

Viết đến đây tôi lại phát một ý kiến mới: Tôi xin giữ cả các công cuộc trần thiết, các thứ bằng càng nhiều càng quí, đèn phóc càng nhiều càng hay, nhưng trên các bằng xin mời mấy bà mấy cô chỉ khăn ngũ sắc, phủ vải điều kia... đi ra mà nhường chỗ cho các cô «ca-va-li-e» ăn mặc đúng kiểu kim thời, cắp tay các cậu đầu chải cho thật láng bóng, để cùng nhảy các điệu Fox-trot, Valse...

Rồi đó chúng ta thử tưởng tượng một cảnh tượng thần tiên — thế nầy mới thật là thần tiên — trên mặt nước sông gm phải, bao nhiêu chiếc bằng, chiếc thì chiếu đèn trắng, chiếc thì đèn xanh, chiếc thì đèn đỏ — vì ở nhà khiếu vẽ mỗi khi đổi sắc đèn là mỗi lần đổi bộ điệu — rồi trên các chiếc bằng ấy bao nhiêu cặp nam thanh nữ tú xoay quần quay tít trước đền thánh mẫu, không phải là đẹp đẽ hơn sao? Và như vậy ít nữa cuộc nhảy múa kia sẽ có một ý nghĩa.

Có người lại bảo các bà các cô nhảy múa trên điện đó họ cũng thích lắm nhảy đầm chính thức mà tôi vừa nói đó lắm chớ không phải không đâu. Nghiệt có đều vì cái tuổi ngoại tứ ngũ lục tuần.., các các bà và cái nền nếp con nhà của các cô... nên không lẽ các bà các cô ôm những trai tơ mà nhảy như ở tiệm khiêu vũ. Các bà các cô buộc lòng phải mượn bộ đồ «chầu thánh» mà phiên sen trang điểm rồi nhảy ngọt lên đôi chút chơi...

Cũng vì thấy chuyện nhố nhăng ở trên hội đền Ngọc trản mà thế dâng tâm lý để tìm một lý do cắt nghĩa cho cái trò nhố nhăng kia. Cắt nghĩa như vậy phỏng có đúng không? Đó là một câu tôi hỏi nhỏ mấy bà cô nào bữa hội đền Ngọc Trản nhảy nhiều hơn hết.

Lạnh lẽy

Quan Toàn quyền Robin và quan phó Toàn quyền Châtel về Pháp

Quan Toàn quyền Robin và quan phó Toàn quyền Châtel chỉ trong mấy ngày nữa thì xuống tàu về Pháp. Nhân ngày quan Toàn quyền Robin đi ngang qua ghé lại Huế ngày 1er Septembre nhân vật các giới ở Thần kinh cả Tây và Nam có bày một tiệc trà tiễn hành tại nhà Hội-đồng Dân-biểu để tỏ tình lưu khứ. (Qua ngày 2 Septembre ngài đáp tàu riêng vào thẳng Saigon. Còn quan Toàn quyền Châtel đến 4 Septembre cũng từ biệt Hanoi mà vào Huế, rồi vào Dalat nghỉ một ngày trước khi vào Saigon để chực đến 13 Septembre cùng quan Toàn quyền Robin xuống tàu Paul Doumer.

Lịch sử của 2 ngài ở xứ Đông-dương trên 30 năm nay, từ chức nhỏ lần lần lên chức chính phó thủ hiến, 2 ngài đã thông hiểu tánh tình phong tục và những cuộc biến thiên và triều lưu xu hướng xứ nầy là thế nào; mà dân chúng đối với hai ngài cảm tình thế nào, phần đông đã biết rõ.

Trước kia không kể chi kể khoảng gần đây, quan Toàn-quyền *Robin* sang kế nhiệm cho quan cố Toàn quyền Pasquier, các công cuộc hiện thành từ trước, như cuộc 2 Mai ở Trung kỳ v. v. không thấy đổi đều gì. Có một đều mà xứ nầy không quên ơn ngài là bỏ chế độ kiểm duyệt cho các nhà báo quốc ngữ.

Tuy sau chế độ kiểm duyệt bỏ rồi, có nhiều tờ báo chết oan không ai biết vì cớ gì. Cơ quan ngôn luận chưa được hoàn toàn tự do... Sông so với ngày trước thì bảo giới xứ nầy có rộng đường hơn trước nhiều. Đó là một đều mà trên lịch sử báo giới xứ nầy không khi nào quên ơn.

Còn quan phó Toàn quyền *Châtel* thì chánh sách trong khoảng ngài trọng nhiệm chức Khâm sứ Trung kỳ thay cho ông Le Fol, dân Trung kỳ vẫn đương còn ghi nhớ.

Dân Annam ngày nay, vì triều lưu chung trên thế giới xô đẩy một cách dữ dội, gia dĩ cái nạn khủng hoảng kéo dài trên mấy năm nay, cái chiều xu hướng cùng cách sanh hoạt khác với mười năm về trước rất là rõ rệt. Hai ngài về bên Pháp mà còn nhớ xứ nầy, mong bày tỏ một cách phân minh. Quan *Robin* tuổi nhiều, không rõ còn sang Đông-dương nữa không. Chớ quan *Châtel*, thì thế nào dân Đông-dương cũng còn gặp ngài lần sau khác, mà rất mong lúc gặp ngài thì xứ Đông dương khá hơn ngày nay.

T. D.

Một khoảng thời đại thiếu niện hoạt động rất mực trên lịch sử phương đông mà thuở nay không ai để ý đến

(VÀO KHOẢNG TAN-HÁN-LƯU-HẠNG CẠNH TRANH)

MINH-VIÊN

(Tiếp số trước và hết)

2) Vua Cao tổ khởi binh cũng suất tử đệ Phong Bái 3000 người vào Hàm dương đánh Tần. (Sử ký: Phụ lão suất tử đệ giết lệnh ấp Bái, mở cửa thành rước Bái Công... Hào lại như Tiêu Hà, Tào Tham, Phàn-Khoái thu tử đệ ấp Bái 2, 3000 người...)

Lưu, Hạng là hai tay anh hùng khởi lên đánh đổ cơ nghiệp nhà Tần, mà Hạng khởi đầu có 8000 tử đệ Giang đông, Lưu thì khởi đầu có 3000 tử đệ Phong bái. Tử đệ đó không phải thiếu niên là gì? Tức cho rằng công nghiệp Tây sở Bá vương (Hạng) và Tử thượng Hoàng đế Hán) là do tay thiếu niên gây nên cũng không phải là quá đáng. Mà nào chỉ thế thôi, còn nhiều thiếu niên khác đồng thời xuất hiện nữa.

3) Trần-Anh trước làm Lệnh-sử Đông-dương, người tin cẩn, có tiếng trưởng giả, thiếu niên Đông dương giết quan lệnh, tụ chúng vài ngàn người muốn đặt người làm đầu, mời Trần-Anh... mẹ Anh can không cho Anh làm. Đó lại là một tụi thiếu niên!

4) Tân-Gia lập Cảnh-Câu làm Sở vương, Cảnh-Câu ở đất Lưu, Bái-Công sang đấy. Trương-Lương nhóm hơn 100 thiếu niên, gặp Bái Công giữa đường bèn theo Bái-Công. (Trương Lương sau làm công thần khai quốc nhà Hán, phong Lưu hầu, Lưu là nơi gặp Bái-Công đầu tiên)

Đó cũng là thiếu niên!

5) Bành-Việt sau làm đại tướng nhà Hán mà lúc đầu đánh cá trong Giả trạch, cũng tụ thiếu niên làm giặc cướp.

Trên là nói bọn thiếu niên hợp thành đoàn thể, chen vai gánh vác công việc «tru Tần diệt Hạng», đến riêng về cá nhân cũng có bạn thiếu niên kỳ khôi, lưu cái tên «vô danh» trên lịch sử:

a) Hàn Tín là một danh tướng đánh đổ Tần Hạng, gây dựng cơ nghiệp nhà Hán, mà lúc nhỏ giữa chợ Hoài âm, gặp một anh thiếu niên ngạo với mình. Bảo: «Hàn Tín! mầy dám chết, tao, bằng không, chui dưới khố tao». Hàn Tín nhồi đi, sau làm đại tướng cử tên thiếu niên kia làm quân úy.

Cậu thiếu niên nầy càng xuất sắc hơn nữa:

Hạng Vũ kéo quân đánh ấp Ngoại Hoàng. Ngoại Hoàng không chịu hàng, đánh vài ngày mới chịu hàng. Hạng Vũ giận, bắt cả con trai 15 tuổi trở lên tới thành động, định chôn sống cả.

Một cậu trẻ con người xá nhân của quan lệnh Ngoại Hoàng, mới 13 tuổi vào yết Hạng Vũ và thưa: «Bành-Việt cướp ấp Ngoại Hoàng, dân Ngoại Hoàng sợ, nên đợi đại vương đến mà hàng. Nay, đại vương đến lại chôn sống dân, trăm họ đâu có lòng qui phục với đại vương nữa. Từ đây trở sang phương đông đất Lương nầy còn cả trăm mười mấy thành, e không thành nào chịu hàng với đại vương cả».

Hạng vương nghe lời, tha đi, không chôn.

Một lời nói của cậu bé 13 tuổi mà cứu sống bao nhiêu mạng người, ai dám khinh rẻ trẻ con!

Kể đại lược trên đã thấy rõ thiếu niên đời ấy hoạt động là giường nào. Mà theo văn của Tư mã Thiên chép, có ý tách riêng phái thiếu niên ra một hạng cho công chúng chú ý, nên mỗi lần nói thiếu niên thì có đeo chữ «phụ huynh» «phụ lão» vào, như Tần phụ lão, Bái trung phụ lão, Ngô trung phụ huynh v. v. để phân biệt, rõ là trong cuộc «tru Tần diệt Hạng» phái thiếu niên chiếm một địa vị rất quan trọng.

(Xem tiếp trang 3 cột 5)

LỄ KHÁNH THÀNH ĐƯỜNG XE LỬA SUỐT ĐÔNG-DƯƠNG, NHẤT ĐỊNH VÀO NGÀY 27 SEPTEMBRE

Như T. D. đăng trong số gần đây, nói lễ khánh thành nầy sẽ vào đầu tháng Octobre, nay thì nhất định vào ngày 27 Septembre. Từ ngày 27 kỳ đến 4 Octobre, tại thành phố Sàigòn có mở nhiều trò vui long trọng, để đại biểu các giới và các giống người ở cõi Đông pháp nầy.

Số thiệt hại về trận lụt ở Bắc-kỳ

Theo cuộc điều tra của ban Hội đồng Cứu tế tỉnh Đông hôm 23 Aout, thì những làng bị nạn lụt lấy thuộc ba huyện Cẩm giàng, Bình-giang và Gia lộc, có 2.079 nóc nhà, 9007 mẫu ruộng bị ngập, và 32.057 người thiếu cơm ăn. Trong số ấy có đến hơn một vạn người không nhà cửa, phải dựng lều trên những đống cao bằng mấy cái cọc tre và gác những tàu lá hay phên tre lên trên để trú tạm.

Ban hội đồng Cứu tế đã lấy tạm ở quỹ ra 6000$ mua gạo phát cho dân nạn, mỗi người được 2 kilos gạo, ăn được 5 ngày. Cuộc phát chẩn kỳ tại ngày 26 Aout.

Thiệt hại về trận lụt nầy, chỉ huyện Cẩm giàng bị nhiều hơn cả, có tới 85 làng bị ngập, còn 2 huyện Bình giang, Gia lộc chỉ 30 làng thôi.

Chiều 27 Aout bà Thống sứ Thelance đã mở hội họp tại phủ Thống sứ để bàn việc cứu tế. (Theo Đ. Ph.)

Khoảng trên, chỗ trông như cái cầu bắc qua sông, chính là cái đê đập qui chỗ đê Mỹ-lộc vỡ. Hiện dân phu đã cắm tre và kết như cái cầu, dưới có đặt đá, chở đất lên trên nữa là thành đê.

https://tieulun.hopto.org

Một ý kiến quanh vấn đề sửa đổi luật lao động

Đã nói rằng quyết trừ nạn cai hà hiếp cu ly và thợ thuyền, xin tìm cho đến gốc. Tôi, 2 năm nay được gần gải với anh em lao động, có rõ được tâm lý của anh em, xin cung một ít tài liệu cho qui ngài xét.

Vì cảnh nghèo khổ, đem thân ra xứ người làm ăn, lảnh lấy hàm «cu ly», mà xét ra, trong bọn: bát, cửu có, hương, xã có, chớ không phải toàn vô học dân. Ngày rảnh, đem tờ báo đọc cho anh em nghe và hỏi ý kiến mỗi người đối với luận lệ 40 giờ ấy; phần đông đều nói: thi hành luật ấy mà giá công nhựt cứ để nguyên như trước thì có lợi cho cu li; chớ chủ thầu thấy thế bớt giá thì làm không đủ ăn, có ích gì (vì cái đời anh em làm cả ngày cả đêm mà không đủ nuôi thân và vợ con). Thế thì luật luận lệ 40 giờ ấy có thi hành ở Đông-dương, còn ở đâu sau kia, chớ hiện tình ngày nay, qui ngài đồng tình không thi hành luật ấy, dân lao động không kêu nài gì; vì nếu bớt giờ mà sụt giá thì cũng không lợi gì.

Còn một khoảng cần thiết thứ nhứt: định lại thuế thân cho các người lao động, thì anh em đều ngóng cổ trông.

Lại Khoản: quyết trừ nạn cai hà hiếp cu ly và thợ thuyền. «Cai» mà các ngài nói đây, chắc surveillant có lẽ chớ các plantation, đường xe lửa, mương dẫn thủy, vô số là cai. Các cai về các sở cao-su thì tôi chưa biết, chớ cai tạm thời trong đường xe lửa, tôi, người trong cuộc, xét biết: làm phiền cu ly và có khi hà hiếp cu ly, còn có một bực trên cai nữa. Trên cai là ai? Tâcheron hoặc entrepreneur.

Xin đem việc thất bại của tôi ở Đại-lãnh, có phiền đến cu ly, làm bằng cớ:

Trịnh v. Quán và Nguyễn đình Tuy lảnh làm tranchée 9 tại M. D tâcheron Đại lãnh, rồ tôi hùn, 2 người làm giấy giao kèo với tôi: đất 0$22, đá 1$00 một mètre cube. Sau một tháng làm rồi, D. chỉ trả đất 0$17, đá 0$80 một mètre cube. (nguyên trong lục lộ đưa ra, đất trên 3 cắt, đá gần 1$30). Chúng tôi còn đương kêu nài thì tâcheron ấy sắm xe, dông vào Saigon chơi, chúng tôi cứ nằm trông mãi. Đó, tôi là người được lòng anh em cu ly lắm, mà gặp phải tâcheron ăn lời như vậy, thì gì không mất vốn, không thiếu cu ly!

Sau tôi hỏi ra mới biết: D. đưa việc cho ai làm, chỉ đưa miệng, không một mảnh giấy tờ chi hết (Thế là có gian lận ở trong). Nhơn thế tôi đặt ra một cái thí dụ: Cu ly là cái bánh xe, cai là cái xe, tâcheron hoặc entrepreneur là đồ chất trên xe; trên đè giữa, giữa đè dưới, có khi bánh xẹp cũng nên. Vậy qui ngài quyết trừ nạn cai, hà hiếp cu ly, xin tìm cho đến gốc.

Còn đều anh em rất ao ước: rồi bị tật bịnh và vì phận sự mà chết, xin có luật nhứt định cho anh em nhờ.

Một người lảnh việc

GIÚP HỘI CỨU-TẾ

Cùng ông NGUYỄN-BÁ

Thả qui Ban Trị sự Cuộc tế lễ ở Bãi biển Mỹ Ô, Đại lãnh — à Phú hòa, Phú gia

Bản báo có nhận được thư và mandat 50$00 của ông thay mặt cho ban Trị sự cuộc tế lễ ở Bãi biển Mỹ Ô, Đại lãnh, nhờ giao lại cho Hội Cứu tế ở Huế, giúp nạn dân.

Theo thời ông, số tiền này là trích số còn lại 139$72 của cuộc tế ấy.

Bản báo đã chuyển giao 50$00 ấy cho ông Hội trưởng Hội đồng Quốc thắng Trung kỳ ở Huế ngày 29-8-36 rồi và có biên lai như sau này:

Có nhận của ông chủ bút báo Tiếng Dân một số bạc là năm chục đồng (50$00). 50 bạc ấy của ông Nguyễn Bá ở Phú gia gởi ra nhờ giao lại ban Trị sự Hội đồng Quốc thắng Trung kỳ (thay cho Trung Ương Cứu tế).

Huế, le 29 Août 1936

Thả qui

Ký tên: LÊ-KHẮC-TƯỜNG

Tê lý au Ministère des Finances

VẠN-VẠN

Bán thi

Năm trên lót có bài rao «bán sầu» được một ít anh em mua cho, nói cho phải món hàng không đến ế. Hiện món sầu bán đã gần hết, lục trong cái khe «não» lại còn món hàng «thi», cũng cũ kể một cũng khá nhiều. Nay tôi muốn bán nốt món hàng «thi». Ai là khách làng thi chiếu cố đến, xin tính giá rất rẻ và các nhà đại lý xin biếu cả 99%. Vậy có bài bán rao:

Năm trên tớ đã bán «sầu»,
Món hàng khá đắt, khách cầu khách mua.

Còn món «thi» cùng sắm chưa,
Khách nào có thích, tớ cũng bán đùa làm quen.

Sầu đã bán thôi thi cũng bán nốt,
Mối thi sầu không cột lại làm chi.

Kia như than, như khóc, như túy, như sy,
Nào giọng đờn ai oán, nào giọt lệ lâm ly,

Rút cục lại «mốc xỷ» gì đâu nó.
Rỗng vô, lối xưa loán những sáo,
Cua bò, thi mới chẳng thành câu.
Cùng rung đùi xưng Lý, Đỗ, Hàn, Tô,
Rồ bắt xác cỗi quần mô không thấy cái,

Tớ trót đã cùng mang bệnh dại,
Từ nay toan đem bán lại cho đời,
Khách làng thi ai cần đến đồ chơi,
Tớ bán rẻ không lời và cho cả vốn.
Đời tranh cạnh xen thi vào càng lộn xộn,
Chẳng ích chi thêm hao tổn lòng người.
Đề công phấn đấu với đời.

BÍCH-KHÊ

Một bản thông kê mới

Kể từ Tây ban Nha phát sanh cuộc chiến tranh trong 4 tuần lễ (kể đến ngày nay chưa kể sau), quân chánh phủ chết 20.000 người, quân loạn 30.000 người; vì chiến tranh mà chế tạo ra hạng vợ góa 25.000 người, con côi 16.000 người. Ghê cho cái họa chiến tranh!

VIỆC TRONG NƯỚC

Lý trưởng bị giam oan

THANH-HÓA. — Hôm 8-8-36, ký giả qua vùng Yên Định, được nghe câu chuyện oan tình của một người lý trưởng, xin trực thuật như dưới:

Nguyễn làng Phượng lai, tổng Định xá, ở bên vệ đường quan lộ. Thường thường chiều lại, các người trong làng ra hai vệ đường họp chợ. Hôm ấy vì có xe quan Công sứ đi hành hạt các vùng trong lỉnh, lý trưởng Phượng lai vì sợ quan trên quở trách, nên đánh giẹp hai bên đường, cấm không cho ngồi. Phần đông các người buôn bán đều nghe lịnh mà ngồi tránh vào vệ đường; duy có thị E bán rượu, không nghe lời, lại còn cự lại. Tức giận, lý trưởng có đánh hai ba roi. Việc chỉ thế thôi.

Cách độ 8 ngày, thì E lại nhà ông Kỳ Soạn (đại lý rượu Fontaine ở Thọ quá, lấy rượu bán và kể chuyện lý trưởng đánh trên cho ông Kỳ nghe.

Ông này không hiểu đầu đuôi, xui thị E làm đơn đi kiện, bảo thị E khai lý trưởng cấm không cho thị bán rượu Fontaine ở đấy và đánh đập. Rồi bảo thị E điểm chỉ vào đề đi kiện hộ.

Kỳ Soạn là người hay vô ra cửa huyện, được dịp mật mật nhờ quan huyện bắt giam lý trưởng, một mặt trình quan Đoàn Phú quảng; ông Đoàn xét cho là vô lý, vì có hỏi thị E việc lý trưởng cấm và đánh có ai làm chứng, thì E nói ở ở, lại lấy Phó lý là người nhà ra làm chứng, ông Đoàn bèn đuổi cả về và xử hòa.

Về phần huyện, thì quan cứ bắt giam lý trưởng và bắt làm tờ khai, việc lôi thôi mãi tới nay mà vẫn chưa xong.

Khi quan trên đi hành hạt, lý trưởng dẹp đường cho xe đi, là làm phận sự. Nay bị vu kiện, bị giam, ai rẻ đều oan nầy cho lý?

Biết chuyện.

Chở đá, nốt chìm, bị trôi mất xác!

NGHỆ-AN. — Ông Cu Ước, quán giáp Mai lịnh (Cồn mồi), xã Trí lễ, tổng Cự lâm, huyện Nghĩa đàn, chiều hôm 29-8 36, cùng ba người đầy tớ đem nốt lên núi lấy đá, chở về để xây tường.

Vào hồi tối chạng vạng, nốt về đến Kênh ga (địa phận xã An hòa), vì chở đá đầm quá, bị liếng, nốt chìm, cả bốn thầy trò đều lăng xuống nước! chốc lát, 3 người đầy tớ bơi được lên bờ, còn ông chủ là Cu Ước thì bị nước cuốn luôn!

Người nhà đã thuê người đi tìm dọc mé sông, và thuê vạn chài dăng lưới đón đã ba ngày đêm, mà chẳng tìm được xác.

L. T.

Nhà làm phúc «Cứu Anh viện»

HÀ-TỊNH. — Ở địa phận làng Trung sự (thuộc phủ Thạch hà), mới lập một cái nhà kiểu tối tân để tên là «Cứu anh viện».

Nhà nầy do các Cha ở nhà Chung cho phép lập, và nghe bề trên ở nhà Giòng Huế có cho 300$ mua đồ vật liệu.

Mục đích nhà nầy lập ra, để làm phúc cho những đứa trẻ mới sanh, hoặc những đứa đẻ hoang, những nhà nghèo đẻ sanh con ra không thể nuôi nấng thuốc thang được, đem cho các cụ, hoặc các người bần đạo, thì đem về nhà hội mà chạy chữa, sống được thì thuộc về con cái nhà đạo, nếu chết đi thì đạo đường chôn cất tử tế.

Lại bần lương hay có thói mà tin sanh con khó nuôi, nếu muốn đem gởi tại nhà hội nầy nuôi hộ và chăm thuốc thang cho, đến khi bình yên rồi, bố mẹ đem tiền đến chuộc về, tính tiền thuốc và tiền công, tùy nghèo giàu thế nào để có lệ định; tiền đó sẽ cho những người chăm nom, và tiền thuốc thang ít nhiều, còn thừa sẽ để làm tiền công, để phòng làm phúc cho các đám rối ro khác. Lại còn dòm các bà mụ thạo luyện về đỡ chăm nom giúp đỡ các kẻ sinh sản khó khăn nữa.

Thiện dân lai cáo

Lại mượn «trát» quan xoay tiền rượu!

QUẢNG-BÌNH. — T. D. số 960 ra ngày 22-8-36, có đăng tin 2 người tên cựu lý trưởng làng Xuân dục (Quảng ninh) mượn trát quan xoay tiền rượu của thị Hồng (Minh hương) ngụ tại làng ấy.

Cũng trong mấy hôm đó, có trát phó sức lý trưởng Xuân dục dẫn ông Lê Trí (người làng Văn xá, tỉnh Thừa thiên, có mở tiệm thuốc bắc ở gần trường Xuân dục hơn vài năm nay), sang phố khai việc «môn bài». Lý trưởng Lê Huấn lại đem trát bắt tên Phạm Trí (người Thạch Lãy, ngụ Xuân dục làm nghề bánh bột), chịu phí tiền giấy mực để khai.

Thế là trong khoảng 2 tuần lễ mà đã 2 lần mượn trát quan xoay tiền rượu!

Trung ngôn

Lại chuyện bắt gỗ

T. D. số 946 ra ngày 13-8-36 có đăng tin đội Nghĩa bắt vân ẩn tiền của bình Dũng ở làng Lộc long. Nhà chức trách tiếp mở cuộc điều tra. Hôm 16 8-36, có tỉnh phái vệ bắt hương hiệu làng ấy khai. Ngày sau đó phái lại bắt cả bình Dũng và hương hiệu làm tờ khai, rồi đến bữa 21 8-36, có trát phái vệ đội bình Dũng, và lý trưởng Lộc long đo ngày 8-7 ta về hầu khai về vụ trên.

Việc ấy được nhà đương cuộc lưu tâm xem xét, thì ngày 23-8-36, thấy đội Đàn và đội Nguyên (Kiểm lâm Đồng hới), đang xe đạp rẽ vùng Quảng xá, Cồ Hiền, Trường dục, Nguyệt ẩn, Xuân dục, Lộc long, để bắt gỗ lậu, v. v... Độ 3 giờ chiều hôm ấy, 2 anh Đội vào nhà Trần Đàm (Xuân dục), tìm đo ba tấm ván sẻ (dùng kê đồ vật), mỗi tấm 2m × 0m60 × 0m03, rồi bảo Đàm viết giấy nhận và lý trưởng ký chứng, lại hẹn Đàm phải phạt...

Ngày 24-8-36 Trần Đàm đã làm đơn đến kêu xin quan Kiểm lâm xét, mà quan không cho, định phạt 21$90.

Chỉ có 3 tấm ván sẻ, mỗi mối đã ăn nhiều chỗ, mà bị phạt nặng như thế, tội nghiệp cho dân nghèo quá!

P. S.

Bị trộm

Nguyễn Trác ở làng Xuân hồi, huyện Lệ thủy, đêm mồng 4 ta (24 8-36) lúc 12 giờ khuya, bị mất trộm cái valise, tính đồ đạc, quần áo đựng trong ấy gần 200$. Vì Trác sắp đi làm Facteur ở ga Saigon, nên cả sự nghiệp gia tài chất lót (5, 6 năm ở đường xe lửa Nha trang — Tourane, đều nằm cả trong valise ấy.

Hiệu Trác đã làm đơn trình huyện (Lệ thủy), nhưng chưa thấy hiệu quả gì.

Cái cảnh nhà quê xa tỉnh, xa quan, bọn gian đạo khuấy rối, dân gian chịu không biết bao nhiêu điều khổ sở, đoàn làng Xuân hồi canh trộm rất sơ sài, như nghe động bị mất trộm, Trác chạy ra nhà xích hậu mà không thấy 1 tên dân đoàn: đến có trát quan sức mấy lần! (nhà xích hậu xa nhà Trác 500m).

Không chỉ Trác bị trộm, gần đây nhà ông Cán mất 1 cái nồi, và đồ đạc gần 3$ Nhà Hương Lật mất chừng 5$, nhà ông Cấy mất chừng 10$.

Hiện có bọn trộm ở Mỹ duyệt bạ, Gò cà v. v. nhiều người biết mà sợ chúng thù, không ai dám nói. Mong quan trên truy nã và trừ mối hại ấy cho.

Biết rõ

Dân kiện lý trưởng nhiều khoản

QUẢNG-NAM. — Ngày mồng 9 tháng 7 ta năm nay, dân làng Vinh an lấy huyện Tiên phước, tất cả là 56 người, đưa đơn kiện lý trưởng Huỳnh Lý, cha lý là Huỳnh Chỉnh, tại huyện về mấy khoản:

1/ *Thối tuổi lão nhiều mà thu thuế đinh.* — Đặng Lấy, năm Bảo đại thứ 9, Lý phát phiếu chỉ là 59 tuổi; năm thứ 10, lại phát 56, Lấy xin nài, lại cải lại 59; năm nay, Lý đòi ăn bạc không được, lại thối lại 53 tuổi!

Trương Tỷ, năm Bảo đại thứ 10, phát phiếu chỉ là 50, năm nay lại thối lại 46 tuổi mà thu thuế.

Trần Liễu, lý trưởng đời trước trục tuổi Nhâm ngọ, năm nay là 55 tuổi; Lý phát phiếu chỉ năm Bảo đại thứ 9 là 53. Năm thứ 10 thối lại 50. Năm nay, đòi bạc không được, Lý lại làm lại 53!

2/ *Ép dân bồi đồng la.* — Ngày 14 tháng

(Xem qua trang 4 cột 3)

Mấy đạo luật lao động mới công bố ở Đông-dương

Ngày 20 Aout 1936, quan Toàn quyền đã ký nghị định công bố ở Đông dương các đạo sắc lệnh ngày 10 Janvier 1933 và 13 Mai 1934, nói về việc định thể lệ việc làm tự do và việc bảo vệ trẻ con, người trai ráng và phụ nữ.

.˙.

Lại ngày 18 Aout 1936, quan Toàn quyền đã duyệt y đạo dụ số 17 ngày 28 Mai 1934 của đức Bảo-Đại đặt ra luật lao động về công việc tự do cho những người dân thuộc các tòa Nam án Trung kỳ và đạo dụ số 18 đặt ra luật lao động cho dân thuộc quyền các tòa Nam án Bắc kỳ.

Và ngày 15 Aout 1936, quan Toàn quyền đã cho thi hành đạo dụ số 8 của vua Cao-mên nói về việc lập ra luật lao động cho những người dân thuộc các tòa án Cao-mên.

Yết thị

Tỉnh Khánh-hòa hiện nay có tuyển bốn người giáo sư để dạy ở mấy liên hương công trường, lương bổng mỗi tháng 12$.

Học sanh ai có bằng Cao đẳng tiểu học mà tình nguyện xin bổ mấy trường ấy, thời do quan Tuần vũ tỉnh Khánh hòa mà đệ nạp những giấy má kể sau nầy:

1°/ Đơn xin bổ (phải dán timbre 15 xu).

2/ Giấy khai sanh.

3°/ Bản sao bằng Cao đẳng tiểu học.

Tiền lộ phí thời phải chịu lấy.

Huế, le 25 Aout 1936

Quốc-dân Giáo-dục Bộ

Hơn 200 cu ly ở sở máy Djiring đình công

Báo «Saigon» ngày 24 Aout có đăng: Từ hôm thứ hai tuần rồi đến nay, hơn 200 cu ly ta ở sở máy Station sperimentale du Haut Donnais, cách Djiring 30 cây số, đều đình công để phản đối về sự người chủ sở bớt lương.

Hiện độ 20 cu ly được trả lương như cũ, vô làm lại, còn gần 200 cu ly khác thì vẫn đình công.

Lời than phiền của điền hộ ở Quảng ngãi

(Không thiếu nợ nhà băng mà bị chặn lấy giấy trích lục!)

Những người chủ nợ có thiếu nợ nhà Vỵ nông ngân quỹ mà không trả nổi, mấy năm gần đây kẻ bị tịch biên tài sản, người bị tù tội; có làm người ruộng thế một nơi, mà bị tịch tài sản một ngả, như ruộng đất hương hỏa, vườn nhà thờ v. v.., cái đó vẫn êo, song còn có cớ vì có dính với người thiếu nợ, hoặc bảo lãnh, hoặc cành trung v. v..

Duy có mấy người tài chủ mua ruộng đất của người nghiệp chủ có thiếu nợ nhà băng, mà giấy trích lục ruộng đất bị nhà băng chặn lấy, thì rồ là trái lẽ, nên nhiều người than phiền. Như chuyện ông Nguyễn văn Niết, giáo sư làng Phú sơn tây, tổng Nghĩa điền, phủ Tư nghĩa nầy là một.

Ngày 26 tháng 2 năm Khải Định thứ 2 (1917), Bùi phụ Khái có bán thực cho Võ Đôn, làng An hội, một sở ruộng 7 đám. Qua năm Bảo đại thứ 9 (1934), vợ chồng Khái đem ruộng ấy bán lại cho ông giáo Niết; ruộng ấy ở bộ làng Phú sơn tây, thửa đất số hiệu 3045, 3121, 3122, 3123, 3124, 3126, 3127. Đáng lẽ ông Khái đứng khai nghiệp chủ, vì ruộng ấy là phần ăn của vợ chồng Khái; song vì Khái chết, nên Ng Định đành khai nghiệp chủ, mà lý bộ Phú sơn tây lại thông đồng ký áp cho Định. Phải như Định mà vô cớ, thì sự đành khai nghiệp chủ ấy không sao lôi ra; vì lý bộ đã đồng mưu ký áp, nhà địa chánh đã sắp phát trích lục cho tên Định. Rồi sao Định có thiếu nợ nhà ngân hàng, nên giấy trích lục nầy bị nhà băng chặn. Ông giáo Niết xuất tiền mua ruộng, mà sợ Nguyễn Định không trả nổi nợ, thì ruộng ấy bị tịch thâu hoa lợi. Ông bị thiệt thòi, nên ngày 21-8-36, ông giáo Niết đưa đơn đến phủ kêu nài.

Về sự nhà băng chặn giấy trích lục, nhiều người than phiền vì sự thiệt thì đó:

1) Các tài chủ không thiếu nợ nhà băng; chỉ vì nghiệp chủ thiếu nợ, mà trích lục ấy bị chặn. Số tiền nhà băng xuất ra mua trích lục, sau nầy sẽ gia lợi, buộc người có giấy trích lục ấy phải chịu, là một đều thiệt thòi.

2) Người tài chủ xuất tiền ra mua ruộng, cũng chẳng khác gì nhà băng xuất ra cho vay. Như ông giáo Niết nói trên mua bị cản lấy trích lục, là 2 đều bi thiệt.

Kẻ nầy vay mà buộc người khác phải trả, là một đều không công bằng nhiều lời than phiền. Có ai rõ nỗi lý chăng!

D. A.

Còn lương giáo-sư sắp cứ bớt?

Từ ngày Nội các bình dân lên cầm quyền tới nay, nghe nói nào ân xá cho tù phạm, nào bớt giờ làm việc cho thợ thuyền, nào hãi nghị định giảm lương cho quan lại và các viên chức giúp việc ở các công sở v. v., bao nhiêu dân các xứ thuộc địa và bảo hộ của nước Pháp, ngẩng tin ấy đều ngóng cổ đợi chờ hy vọng.

Thì mới rồi, ở Đông dương ta, các nhà ngục đều mở cửa cho tù ra một mớ, các quan lại và các viên chức đều được ăn lương như trước...

Ân huệ ấy, dân chúng xứ nầy và tất cả các xứ thuộc địa và bảo hộ khác ca tụng biết dường nào!

Thế mà có một hạng người, như hạng giáo sư chúng tôi, trước cũng bị bớt lương 10 và 5 phần trăm do một nghị-định nói lấy số bạc ấy để dự bị tu bổ trường ốc), từ trước đến sau cộng là 15%. Chúng tôi cũng chung một kiếp như ai, mà nay lại không được hưởng cái ân huệ cắn lương củ, kia, như thế chẳng thiệt thòi lắm ru!

Chúng tôi ăn lương đã ít, không đủ nuôi thân, nuôi cha mẹ và vợ con, rồi có vì nghề mà mắc phải bệnh hoạn, thì biết lấy gì mà điều dưỡng?

Vậy mong bóng mặt trời soi thấu đến chậu úp cho.

Người giáo sư lai cảo

VIỆC MUA VÀNG SẦM SƠN

Mấy người như bà Vũ-thị-Thanh tức Tiêu-mỹ, cô Ng-thị-Diện, M. Ng. xuân Tích, bị can việc mua vàng Sầm sơn, đem ra tòa trừng trị Hanoi, tên tha bổng. Nhưng quan Chưởng lý không vừa lòng, chống lên tòa Thượng thẩm.

Vừa rồi tòa Thượng thẩm họp, y án tòa trừng trị, nghĩa là mấy người kia được vô can.

Vụ vàng Sầm-sơn đến chuyện nầy mới kết liễu.

SỐ NHÂN KHẨU NGƯỜI NHẬT Ở HOA BẮC TĂNG LÊN MAU QUÁ!

Tin Thượng hải, do tòa Lãnh sự Nhật đã kê ra, hiện người Nhật ở Hoa bắc:

Thiên tân	100.044	người
Đường cô	3.103	—
Đường sơn	997	—
Loan thành	33	—
Xương lê	370	—
Sơn hải quan	1579	—
Bắc binh	4461	—
Cô bắc	227	—

Rồ Hoa bắc đã thành xứ thực dân của người Nhật!

Phú-Xuân Học-Hiệu

41-43-45, Đường Gia hội (Huế) — Hiệu-trưởng: Cao-văn-Chiểu

Nhập học: ngày 1er Septembre 1936

Trường lập đã lâu (từ 1931), nên đã có cơ sở rất vững bền. Hiện nay chỉ có Bổn-trường là đã các lớp Cao-đẳng Tiểu-học, từ Nhứt-niên đến Tứ-niên.

Giáo-sư chuyên-môn và thực-tuyển: Trong năm nay, Bổn-trường gồm có 3 giáo-viên Cao-đẳng Sư-phạm và 10 giáo-viên Tú-tài và Tốt-nghiệp.

Năm nào, số học sinh trúng tuyển cũng rất đông, hơn cả các trường tư ở Huế.

Trường có một phòng thí-nghiệm rất hoàn toàn, địa-đồ và cách-trí đồ, có Máy-nói và bàn đọc (disques littéraires) và tủ sách cho học trò mượn.

Có dạy thêm tiếng Anh và Nhạc để học trò đi thi B. E. và D. E. P. S.

THI TIỂU-HỌC PHÁP-VIỆT (C. E. Primaires)

Số học sinh trúng tuyển ở các trường Tư-thục ở Huế năm nay:

Phú-Xuân	đi	35,	đậu	16	Hồ-đắc-Hàm	đi	46,	đậu 7
Saint Pierre	—	25,	—	9	Jeanne d'Arc	—	6,	— 2
Sainte Marie	—	7,	—	3	Petiteria	—	19,	— 8
Trung-Bắc	—	7,	—	1	Providence	—	7,	— 4
Vạn-Xuân	—	3,	—	1	Thuận-Hóa	—	21,	— 8

THI TỐT-NGHIỆP (DIPLÔME) 1er SESSION:

Đi 34, được vào oral 13, đậu 10

THI DIỄN-THUYẾT VỀ LỄ KỶ-NIỆM LYAUTEY:

Cả thảy 8 giải, Phú-Xuân được 3 giải

THI VÀO CÁC LỚP QUỐC-HỌC:

Năm 1936, ở Quốc-Học có thi lấy học trò người vào các lớp Cao-đẳng Tiểu-học; *học trò Phú-Xuân đậu vào hơn phân nửa:*

Vào Nhứt niên: lấy 70, có 24 trò ở Phú-Xuân đậu vào.
— Nhị niên: 4 trò đậu, có 2 trò ở Phú-Xuân.
— Tam niên: 2 trò đậu, cả hai đều ở Phú-Xuân.
— Tam niên (ban Thương-mãi): 7 trò đậu, có 4 trò ở Phú-Xuân.
— Tứ niên: 4 trò đậu, có 2 trò ở Phú-Xuân.

Vậy các học sinh muốn lựa một trường để học, nên xem và so sánh các con số trên nầy.

TRẺ CON GẦY ỐM
nguyên nhân vì đâu?

Nhiều đứa trẻ thân thể gầy ốm, mặt mày xanh vàng, bụng to và thường có sán, đêm ngủ nằng khóc, thường có ghẻ sài, xét ra bởi những nguyên nhân sau nầy:

Bẩm thụ thiên nguyên yếu;
Trong mình có độc bởi những bệnh di truyền;
Tỳ vị tích trệ bởi bú mớm không thường,
Ăn những thức ăn khó tiêu, hoặc cũng lạnh.

Muốn bồi bổ thiên nguyên, tẩy tích trệ, bổ tỳ vị, trừ ghẻ sài, lọc máu độc, để cho thân thể mập mạnh, khí huyết đầy đủ, da thịt nở nang, gân xương cứng mạnh, nên cho ăn:

Thuốc bổ trẻ con

HIỆU CHỢ THỌ

Một chai 0$60

NHÀ THUỐC VINH-THỌ TOURANE

Thuốc nào trị bệnh ho hay hơn hết, hiệu nghiệm hơn hết

THUỐC BỔ-PHẾ THÁNH-DƯỢC

Ho gió, đàm, siễng v. v.. dùng vào thảy thuyên giảm cấp kỳ

Tại nhà thuốc **Đại-Quang**, 27, Bd. Tổng-Đốc-Phương CHOLON. Có để cho mọi người thí-nghiệm khỏi phải trả tiền. Có mua uống, xin nhìn kỹ nhãn con **Bướm-Bướm**.

https://tieulun.hopto.org

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học Lycées ở Khắp Đông-Dương

VỤ ĐÁNH BẠC VÀ LÍNH BANG-TÁ ĐÁNH CHẾT NGƯỜI RA TRƯỚC TÒA ÁN ĐỆ-NHỊ-CẤP

Vụ bắt bạc và vụ lính bang tá tổng Xuân Ôm (Nghệ an) đánh chết người (Tráng-dân đã có đăng), phiên tòa Nam án Vinh hôm 18 Août, đã đem ra xử.

Cửu Linh, lính của bang tá Đinh bạt Hưng là hung thủ đã đánh chết tên Tín-Con bị đòi ra trước vòng móng ngựa, khai rằng: Tối hôm mồng 8 tháng 5 ta, bang Hưng sai y đi bắt bạc ở lò ngói Cửa Đông tại làng Xuân bảng. Đi được nửa đường, gặp tên phòng phó tổng Xuân lâm, bang tá Hưng bắt theo nốt, rồi bang Hưng trở lại, bảo Linh và phòng đi bắt cho được. Đến lò ngói; các con bạc chạy tán loạn. Cửu Linh rượt theo, gặp Tín Con chạy vấp lấy bờ ruộng ngã ra, liền phang một gậy. Tưởng đánh đau cho Tín Con khỏi chạy để tên phòng trói, không ngờ đến gậy sưng mà chết ...

Quan Tòa nói với Cửu Linh rằng: «Bang Hưng sai mày đi bắt bạc chứ có sai mày đi giết người đâu?» Rồi Tòa tuyên án Cửu Linh ba năm tù (ở huyện làm 5 năm).

Vợ Tín Con có đến kêu oan cho chồng rằng hôm ấy chồng thị ta có mang theo 30$ để mua đồ (Tín con làm nghề thịt đó) sau không thấy số bạc ấy nữa.

Quan Tòa mắng: «Chồng mày đem đánh bạc mất chớ gì?»

Kẻ đó đến tên phòng phó tổng Xuân lâm, bị án một năm. Còn bang Hưng là người sai bọn bang thả kín thì được vô can (?). Lạ nhỉ!

. . .

Xong vụ đánh chết người, thì đến vụ bắt bạc, tất cả 19 người bị dẫi đến tòa án. Bọn này khai rằng nhân hôm ấy quan huyện Thanh Chương đi ăn tiệc ở nhà Bang tá Hưng về (vụ bắt bạc này sau vụ án mạng), thì gặp chiếc đò tên Trần Giản quan bắt xét được mấy quân bài (T. D. đã đăng trước), rồi bắt được 5, 6 người. Đem bọn này về tra riết, nên khai ra một xâu 20 người. Họ nói vì đã bảo nhận không nổi, phải khai, chứ thực tình không đánh. Kết cuộc trong 19 người lấy tiền khai (bọn này xưng 20 người, không hiểu tại sao quan trừ ra một người không lấy tiền khai) quan chỉ làm án 7 người Trần Giản 2 tháng thọ ngục, còn 6 người chỉ mỗi người một tháng. Bọn này kêu oan riết và muốn tả cho quan tòa hết nỗi oan ở huyện. Song quan gạt đi không cho kêu.

Ra tòa, tòa lại làm án tất cả 17 người, mà Trần Giản 6 tháng thọ ngục 60$, còn 16 người kia cứ mỗi người 2 tháng thọ ngục 20$, trừ hai chị lái thuyền được miễn án.

Án xong bây giờ còn từ Bộ Nghe bọn này sẽ làm đơn khiếu oan, có lẽ Bộ sẽ xét chỗ oan của họ.

D. N.

Nữ học-sinh 17 tuổi còn vào ban cao-đẳng tiểu học được

Theo nghị định ngày 11/8/36 của quan Toàn quyền, từ nay nữ học sinh hạn cho 17 tuổi còn vào lớp đệ nhứt niên ban Cao đẳng tiểu học Pháp việt ở Trung-kỳ được.

THƠ-TÍN

Cùng Ô. Hoàng-quang-Liêu
Samnua Laos

Được mandat 10$. cần ông trả tiền báo đến 31-12-36. T. D.

QUANH CHUYỆN ĐỐI VỚI ỦY BAN ĐIỀU TRA

Gần đây trong Nam có được hội hiệp của các giai cấp lao động để bàn về cuộc tiếp rước Ủy ban điều tra của Nội các Bình dân Pháp. Nhân đó M. Phạm văn Kỳ ở báo *Impartial* và là chủ bút báo *Vivre* có viết bài nói cuộc hội họp ấy là trò chơi. . . Các báo quốc âm nổi lên công kích. Rồi mới đây - t so báo *Việt Nam* - lúc 11 giờ trưa 21 Août, có mấy người lao động đón M. Kỳ ở ngã tư Mac-Mahon toan đánh, may M. Kỳ chạy khỏi.

Phiên họp thứ ba của ủy-ban làm thời, thấy có M. Kỳ tới nói rằng không phải mình có ý phản đối.

Cuộc nội loạn ở Tây ban nha

Theo tin chánh phủ

Madrid, 25 8. — Bộ Công-tác có tin rằng các đường giao thông giữa Séville và Cordoue bị cắt đứt, và đã bắt đầu công kích Cordoue.

Barcelone, 25-8. — Đường đi từ Porto-Cristo đến Manacor (Baléares) đã về tay quân chính phủ.

Theo tin loạn quân

Barcelone, 25 8. — Loạn quân đã tấy Azualcolar gần Séville; quân cộng sản trước khi bỏ chạy có bắt 20 người rồi bắn chết; lại lấy Navafria trên mặt trận Guadarrama; lập lại đường giao thông giữa Séville và Huelva; chiếm Naval-Moral, la Reina, la Puebla, Valverde, đèo Navero gần Guadarrama.

Loạn quân đã đánh lui quân chính phủ bao vây Cordoue, và tiến đến Estrama-dure.

Lời cảm tạ

Chúng tôi xin cảm tạ Quí ông, Quí bà đã có lòng chia buồn cùng chúng tôi, trong nhịp

Bà Trí-phủ THÂN-TRỌNG-THOAN

là thân mẫu, nhạc mẫu, tổ mẫu, tằng tổ mẫu chúng tôi, tạ thế tại Nguyệt-Biều, ngày mồng 6 tháng 7 năm Bính-tý, hưởng thọ 72 tuổi.

Trong lúc bối rối, nếu có điều gì sơ suất xin Quí ông, Quí bà lượng xá cho.

Con trai: Thân-trọng-Cúc
Thân-trọng-Phất
Thân-trọng-Duyệt
Dâu: Lê-thị Thuận-Hòa
Nguyễn-thị Lệ-Khanh
Vân-thị-Ban
Rể: Hoàng-trọng-Đàn
Trương-Xướng
Lê-quang-Duật
Lâm-Hựu
Con gái: Thân-thị-Uyển
Thân-thị Nam-Kha
Thân-thị Xuân-Nhung
Thân-thị Xuân-Lý
Cháu nội: Thân-thị Tân-Châu
Thân-trọng-Kỳ
Thân-trọng-Nam
Cháu ngoại: Hoàng-trọng-Thược
Hoàng-trọng-Chữ
Hoàng-trọng-Quí
Hoàng-trọng-Miên
Hoàng thị-Bản
Hoàng-thị Kim-Nhung
Hoàng-thị Như-Ý
Hoàng-thị Kim-Trinh
Hoàng-thị Ngọc-Trâu
Trương-thị-Yến
Trương Đờn
Lê thị-Nam-Hoàng
Lê-quang-Vân
Lê-quang-Mại
Cháu: Hồ-xuân-Anh
Hồ-thị-Ba
Hồ-xuân-Cơn
Hồ-xuân-Nâu
Hồ-xuân-Sâu
Trương-thị Bích-Hà
Trương-thị Bích-Trí
Trương-Châu
Trương-Nghê
Trương-thị-Tuy
Hoàng-trọng-Lưỡng
Hoàng-thị-Điệp
Hoàng-xuân-Huế
Hoàng-xuân-Bân
Hoàng-thị Phượng-Thúy

Đồng bái tạ

Sét đánh chết người

HUẾ. — Khi hơn 5 giờ chiều ngày 29 Août này, trời mưa rải rắc, thình lình một tiếng sét thứ nhất đánh xuống nhằm mái phố hiệu Tuấn-Kỳ đường Mirador 9 (ngoài cửa Đông ba), bị bể ngói và bể mất cái bỏng đàn điện nơi trụ gần đó, may không hại đến mạng người.

Cách vài phút sau, một tiếng sét thứ hai, đánh xuống nơi bếp của ông bát phẩm Lê-Phước, lính giữ sở ươm trồng các thứ cây, ở tại nhà Dục-tài cũ Quốc tử giám trước, gần trên cửa Thượng tứ, làm cho một người bà con ông là Lê-đình-Mon 26 tuổi, người làng Thanh-thủy-chánh, bị luồng điện phải chết tươi.

Rồi cách ít phút, lại một tiếng sét thứ ba, đánh vào mái nhà sau của ông Jacque, sergent chef đồn lính Mang cá, ở tại nhà số 12 đường Richaud (sau nhà hàng Morin), bị bể ngói, rồi chuyền theo sợi giây thép dăng đánh luôn xuống ngưỡn cửa nhà bếp, làm cho thị Thau ở giữ con cho ông Jacque, bị thương nơi môi và vế phía bên mặt, nhưng không hề gì.

P. V.

◆

Lê Phòng 21 tuổi, ở làng Minh tân, tổng Ca đức, phủ Mộ đức (Quảng-ngãi), lúc 3 giờ chiều ngày 17-8-36, đi lượm phân nồi, vừa đến trên chợ Thi phố chừng 1 km, gặp trời phát giông. Phòng bị sét đánh chết liền, mặt bị cháy sém và tóc dân sém cả. Cùng đi với Phòng lúc ấy có tên Huống, hoảng bỏ ngã lăn, song khỏi chết. Hương lý sở tại được tin, báo phế, quan cho phái về khám liệm và cho thân nhơn nhận chôn.

L. h. kh.

Xho chuyện.

Quyết một lòng theo Phật, Dương văn Minh, tỉnh Tây ninh (Nam kỳ), vừa rồi nghĩ thế nào nhẻ lấy dao cắt quách cục thịt dư ở hạ bộ!

Người nhà đã chở vào nhà thương Chợ rẫy.

Đỗ ngọc Bích ở xã Vũ-lâm, tỉnh Ninh bình (Bắc kỳ), vừa rồi vì ghét vợ lớn là thị Nhân, nhè bỏ thuốc độc toan giết hai mẹ con, nhưng đứa con sống, còn thị Nhân chết ngày 20 Août.

Hiện thị Hòa (vợ bé của Bích) bị bắt, còn Bích đã xa chạy.

Cái hại đa thê!

Tên Bông ăn cắp 3.360$ của nhà hàng Chartered ở Saigon, rồi đem cho bà con ý tiền xài sung sướng, các báo trong Nam đều có đăng. Nay tên Bông đã bị bắt tại Châu đốc. Số bạc, nhà chứa trách lấy lại được 2.400$. Thế là còn thiếu 960$ nữa.

Phạm thị Thiều, 40 tuổi, ở làng Trầm chi phủ Thuận thành, tỉnh Bắc ninh (Bắc kỳ), vì bị lột nguy khổ, hôm 18 Août bồng cháu tới Hanoi, tìm con có tiền cho nhiều ít chi (vì con thị làm boy ở Hanoi, hay đâu người con cho được một đồng bạc, thì cầm nắm về, nửa đường bị có đứa phỉnh giựt mất!

Một khoảng thời đại...

(Tiếp theo trang nhứt)

thế lực rất to lớn. Vậy mà xưa nay các nhà đọc sử Tư mã Thiên lại không để ý đến chỗ đặc điểm ấy, không phải một điều đáng tiếc sao?

Vì chỗ đáng tiếc đó mà từ Hán về sau, giá trị và thế lực thiếu niên bị những câu «thiếu niên phú thảo» «thiếu niên hất cảnh sự» v. v. đánh chìm ngầm dưới vực sâu mấy trượng, trải mấy triều Đường, Tống, Nguyên, Minh, Thanh gần hai ngàn năm không ngóc đầu lên được, thiệt thòi cho phải thiếu niên đã phần mà thiệt thòi cho xã hội phương Đông biết bao!/

Trời không nỡ để cho xã hội loài người dẹp phải thiếu niên ra ngoài, may có ngọn triều Âu Mỹ tràn sang mà thiếu niên phương đông mới ở dưới mồ mà sống lấy!

Nhân thế mà nhìn thấy con mắt và quan niệm của nhà làm sử Tư mã Thiên là cao tuyệt trong làng sử phương đông ta, nhứt là chú trọng về tư tưởng xã hội mà không theo lối sử gia phổ một họ một nhà.

Bài này ký giả chỉ vì phần thiếu niên bị mai một trên lịch sử mà có lời chiêu tuyết, như nói đến toàn thể sử ký Tư mã Thiên thì lắm đều xuất sắc, như truyện Dã hiệp, truyện Hoạt kê, truyện Hóa thực v.v. đều có tư tưởng như sử đời văn minh này. Nhưng đó là vấn đề khác, không vào phạm vi bài này.

BỊNH HO

Bịnh ho là bịnh rất nguy hiểm, bao đến ho gió không điều trị thành chứng ho lao. Người có bịnh không lựa thuốc hay mà dùng, thì nguy hiểm cho người bịnh lắm. Nhưng!

Thuốc ho BẮC BỬU
Hiệu Nhành-Mai

Từ Nam ra Bắc, ai cũng công nhận là một thứ thuốc hết sức hay. — Trị bịnh ho thần hiệu vô cùng, uống vào trong 10 phút đồng hồ thấy bớt đờm, bớt ngứa cổ, trong mình rất dễ chịu. Mỗi ngày hết ho. Hiệu thuốc này có sẵn chưng tại Tân và khắp cả Đông-Pháp, có hơn 600 nhà Đại-lý bán. Các chứng ho, như là ho phong, ho gió, ho cảm, ho nóng, đàn bà ho mòn, ho đờm suyễn, ho đến nỗi khan tiếng đáng dùng thuốc này thì quí ngài cũng khen tặng vô cùng, và mới rõ lời nói là đáng với tự thân. Có gởi bán khắp nơi. Giá mỗi gói 0$10. Các nhà buôn có bán, mua sỉ lời nhiều, do!

Nhà thuốc NHÀNH-MAI

88, Pont-Blanchy — TÂN-ĐỊNH

HANOI: đó nơi Nguyễn-văn-Đào 11 rue des Cuirs

HUẾ: Viễn-Đệ. 11 quai de la Susse và các Đại-lý đến Khuynh-Diệp đều có bán thuốc ho này.

TRỪ TUYỆT BỊNH SIÊNG
THUỐC

SIÊNG
Hiệu Nhành-Mai

Ai dùng thuốc này không hết bịnh, cần một tiền thường mười, và dám làm giấy cam đoan cho mỗi vị dùng thuốc.

(Hay pô song) giá 0$60

Bịnh siêng năng thuốc nầy vào thì hết liền (Kỳ thai)

Quí vị mắc phải chứng bịnh siêng, Tiền đưa tôi, dùng thuốc nầy, đáng đến thuốc nầy trừ tuyệt bịnh, hiệu nghiệm như thần.

Chứng siêng năng ta hết đêm lạnh đồng trong lá phổi, phải không thông, hơi thở khó khăn. Đêm lạnh sáng nhiều, bịt lá phổi, thì hơi thở càng khó khăn mệt nhọc, người bịnh bồn rồn khó chịu vô cùng. Người yếu nhớ gặp lúc đêm nhiều phải bị nghẹt, thở không kịp phải ngồi dậy.

Vậy thì siêng, hết luận đến lúc hoặc một phút đến nặng nhọc thở nhọc, đáng đến thuốc nầy hiệu nghiệm như thần, uống vào, đêm bớt, hết siêng tức thời. Khắp nơi có bán nơi chỗ đại lý Nhành Mai. Mua sỉ do nơi nhà thuốc Nhành Mai 88 Pont Blanchy Boîte postale n° 62 Saigon.

Giá mỗi ve 0$60

HUẾ: Viễn Đệ 11 quai de la Susse, và các chỗ đại lý đến Khuynh diệp có bán thuốc siêng này.

Muốn cho trẻ em đông nghĩ nghĩa, hãy mua sữa đặc ngọt có đường hiệu « MẸ BÔNG CON » (Bébé Hollandais) mà dùng.

Chất sữa thượng hạng, làm riêng cho trẻ em và xứ nóng.

Sữa « MẸ BÔNG CON » (Bébé Hollandais) thế cho sữa hiệu « LE GOSSE » — giá trị sữa vẫn không đổi, nhưng thay cái nhãn mà thôi.

ĐẠI LÝ:

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUẾ — TOURANE — QUINHON

BÁ = TƯỚC MÔNG = THẾ = TÔN

(LE COMTE DE MONTE-CRISTO)

PHÁP - QUỐC LỊCH SỬ TIỂU - THUYẾT

Tác - giả Alexandre Dumas — Số 78 — *Dịch - giả*: Nam-Son

— Có gì đâu, viên tổng-đốc Tuynit cấm không cho người giống da đen như nó đến dinh ông ta; không rõ ngay nọ nó lò mò đến rình gì ở đó, nên bị án cắt lưỡi, chặt tay và chém đầu: ngày đầu cắt lưỡi, ngày thứ hai chặt tay, ngày thứ ba chém đầu. Tôi có ý muốn dùng một người câm, tôi đợi cho nó bị cắt lưỡi rồi mới đến nói với viên tổng-đốc đổi một khẩu súng mà ông ta đã thấy và ưng có mà chuộc nó. Ông ta không chịu, một hai quyết giết nó. Sau tôi phải thêm một con dao săn Anh mà tôi đã dùng mà chặt đứt ngay cái gươm của ông ta, ông ta mới chịu để tay và đầu nó lại, nhưng buộc nó không được để chưn trên địa phận Tuy-nít...

Phờ-ráng ngồi im có vẻ nghi ngợi như muốn tìm hiểu vẻ mặt thiệt thà của chủ nhà trong khi kể chuyện ấy. Sau xoay qua chuyện khác:

— Chắc cũng như nhà thủy thủ danh vọng mà ông đã mượn tên đó, cả đời ông chỉ du lịch?

Xim ba cười và trả lời:

— Phải, ấy là một điều nguyện vọng của tôi trong lúc tôi còn chưa tưởng có thể thiệt hành được. Tôi còn đôi điều nguyện vọng như thế nữa, mong cũng sẽ thiệt hành được hết.

Tuy giọng nói rất tự nhiên, nhưng cặp mắt của Xim-ba trong khi ấy biến sắc, sinh dữ tợn vô cùng.

Phờ-ráng nhận thấy chỗ đó nên hỏi:

— Thưa ông, ông chịu cực khổ đã lắm thì phải?

Xim-ba giựt mình, và nhìn thẳng mặt Phờ-ráng mà hỏi lại:

— Vì sao ông lại hỏi như thế? Ông nhìn thấy điều ấy ở đâu?

— Trong giọng nói của ông, trong cái ngó của ông, trong sắc mặt tái mét của ông, cả trong cách sinh hoạt của ông đây nữa.

— Tôi, tôi sống sướng lắm chớ! ở đây, vui thì tôi ở, buồn thì tôi đi; tôi tự do như con chim, tôi cũng có cánh như nó; bao nhiêu người chung quanh tôi đều phải vâng theo lời tôi, tôi phẩy tay một cái là họ cúi đầu sát rạt. Thỉnh thoảng tôi dởn chơi với luật pháp của người, đem giấu một tên cướp hoặc một đứa giết người mà họ đương tìm bắt. Tôi cũng có luật pháp riêng của tôi; luật pháp của tôi một là làm ân, hai là tha bổng, chớ không có thứ án treo, không có điều chống án... A, nếu ông nằm qua đời tôi, chắc là ông sẽ không muốn trở lại đời thường của ông nữa, nếu không có điều gì to lớn dự định làm..

— Thì dụ như báo thù, phải không?

Xim-ba nhìn Phờ-ráng, cái nhìn đó tận trong tâm trí người ta:

— Sao lại lấy thí dụ báo thù?

— Vì tôi xem như ông có giáng bộ một người đã bị xã hội đày đọa lắm than, và hiện còn chưa báo thù lại được.

Xim-ba cười cái cười rất lạ, bày cả hàm răng trắng và nhọn, và nói:

— Ông lầm, tôi là một người ưa người lắm chớ! để rồi tôi sẽ sang Ba ri cạnh tranh với ông Áp-be cho ông xem.

— Như ông sẽ sang Ba-ri, thì là sang lần đầu tiên phải không?

— Phải, chắc ông cho tôi là người không báo kỳ! nhưng ông hãy biết cho rằng sự trễ nải ấy không phải tại tôi. Mà rồi sao cũng có ngày tôi sang...

— Ông định sang sớm chớ?

— Điều ấy thì chưa biết trước được, còn phải tùy thời cơ.

— Tôi muốn sao trong mấy ngày ông ở Ba-ri cũng có tôi ở đấy đặng tiếp rước ông...

— Cảm ơn ông. Nhưng khốn nạn, nếu tôi có đi, tôi cũng đi một cách âm thầm, không cho ai biết trước hết.

Bữa ăn đã xong. A-ly đem đồ tráng miệng lại, hay là nói cho đúng là rinh hai cái thúng trẹt trên đầu hai cái tượng mà đem lại để trên bàn.

Ở giữa hai cái thúng trẹt ấy, A-ly lại đặt một cái bát bằng bạc, nắp bát cũng bằng bạc.

A-ly bưng cái bát ấy một cách rất cẩn thận, làm cho Phờ-ráng phải để ý, nên chàng liền đưa tay dở cái nắp bát lên và thấy một thứ bột đặc xanh xanh.

Chàng đậy nắp bát trở lại, và không hơn gì trước khi chưa dở nắp, chàng không biết là thứ gì ở trong bát hết.

Chàng bèn nhìn Xim-ba, thấy Xim-ba đương cười:

— Ông không đoán ra thứ gì đó sao?

— Tôi xin thú thiệt là tôi không biết.

— Thứ mứt xanh ấy là thứ đồ ăn rất quí của Ruy-bi-te đấy.

— Nhưng thứ đồ ăn ấy qua tay người ta tất cũng có cái tên thông thường rồi; tên thông thường của nó là gì?

Xim-ba vàng la lớn lên:

— Ấy chính là cái chỉ rõ nguyên do vật chất của chúng ta; nhiều khi chúng ta đi ngang qua gần sự hạnh phúc mà không thấy không nhìn, hay là có thấy có nhìn nhưng lại không nhận biết. Nếu ông là người thường, xem vàng là trời, thì hãy nếm thứ mứt nầy, tức khắc các mỏ vàng Bê-ru, Guy-da-rát, và Gôn-công-đờ đều mở cửa ra cho ông vào; nếu ông là nhà thi sĩ, thì nếm thứ mứt nầy, tức khắc được thảnh thơi cả tâm cả não mà dạo ngang dạo giọc trong thế giới vô cùng tận, trong thế giới tưởng tượng. Nếu ông ham muốn những danh vọng, những uy quyền ở trên cõi đất nầy, thì nếm thứ mứt nầy, tức khắc trở nên vua, vua cả vũ trụ chớ không thèm vua một nước con con ở trong xó góc Âu châu như Pháp, Éch-ba-nhờ hay là Anh chẳng hạn. Ngai vàng của ông sẽ đặt trên núi, chỗ mà Sa-tăng bắt Giê-du; và không cần phải hun chưn Giê-du, ông cũng làm chúa tể cả các nước trên trái đất nầy được. Có phải là khoái thích không? có phải là dễ dàng không? nầy...

Nói đoạn Xim ba dở nắp bát, cầm muỗng xúc thứ mứt quí hóa ấy, đưa lên miệng, ăn một cách rất chậm rãi, hai mắt hiu hiu nhắm, đầu ngã về phía sau.

Phờ-ráng ngồi làm thinh nhìn Xim-ba ăn. Khi Xim-ba tỉnh lại, chàng mới hỏi:

— Những món ăn quí nầy tên là gì?

— Ông có nghe nói ông «Già trên núi», người muốn ám sát Philip-Ô-guýt không?

— Có lắm.

(Còn nữa)

https://tieulun.hopto.org

Dĩa hát Phước-Cương mới

XUẤT-BẢN TRONG THÁNG JUIN 1936

Dĩa có Nắm Phi giá chỉ có 2$00

Máy hát «DOUBLUS» có 14 kiểu khác nhau :

Modèle 100, bàn rao hàng	12$00
700, hát 1 mặt rưỡi dĩa	14.00
965, hát được 3 mặt dĩa	16 00
565, hát 3 mặt dĩa có máy ngưng	18 00
1000, có máy ngưng, hát 3 mặt dĩa, kiểu thật đẹp	22 00
Dĩa ca Huế. Ả-đào, chèo cải-lương	1.80
— hát Quảng đông, dĩa Triều-châu	1 50
— hát Tây, dĩa đàn khiêu-vũ	1.50
— đờn Tàu, điệu khiêu vũ	1.50
— đờn hát điệu khiêu-vũ Nhật-bổn	1.50
— đờn nghề-âm, dĩa hát Lào	1.50

Quí ngài mua hàng gởi lãnh-hóa giao-ngân khỏi chịu cước phí. Có mục lục máy và dĩa hát 1936.

LÊ - VĂN - TÀI

Agent exclusif des Disques et Phonos

82, Rue Georges Guynemer

SAIGON

Tội cha làm con chịu

Chúng ta có thể đánh đổ phá tang đặng không ?

Thế - kỷ nầy ai nghe qua câu chuyện trên đây cũng lấy làm ngạc nhiên hết sức, nhưng mà không dấu, độc giả nầy coi đến sẽ thấy rõ, là đối với luật hình kia, còn với luật thiên nhiên của Tạo-Hóa thì không khi nào tránh khỏi.

Như người cha mắc phải bệnh phong-tình không tuyệt nọc để di truyền cho con thì rõ ràng là tội cha làm con chịu. Vậy chúng ta muốn đánh đổ phá tang nó, thì người mắc phải bệnh phong-tình, bất cứ là nặng nhẹ, lâu mau dầu cho độc nhập vào cốt đi nữa, mau tìm thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG-HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN dùng sẽ dứt tuyệt, khỏi căn trừ căn, không hại sanh dục, không hành bệnh nhơn. Chắc như vậy, dhà thuốc dám làm cam đoan. Có bán lẻ khắp nơi.

NOTA. — Cả đường kinh dây đưa hay là bất rõ mà trước đi trước lại thì mau mau dùng thuốc PHỤ NỮ AN THAI HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN sẽ dùng hiệu nghiệm. Có bán khắp nơi.

HO SÒ MŨI, HO CÓ ĐỜM

Như bị trái cân nặng đè trên ngực !

Hơi các người khổ sở về bệnh đau phổi, bệnh ho ra đờm, bệnh hen ! Nhìn người nầy mà xem, chẳ khác gì các người soi gương vậy.

Chỉ có thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" làm các người chóng bớt đau được thôi. Ai ai cũng bảo rằng chữa bệnh các người, dùng thuốc đó rất thần hiệu.

Ông Louis Moffre (15, rue du Chemin-de-Fer, à Gagny, S.-et-O.) trước bị bệnh đau phổi, bệnh ông ta mắc phải trong khi đánh trận, có viết : « Từ lúc bắt đầu phát lạnh tôi ho cả ngày, nhọc cả người và như sé ngực ra được. Tôi nghe như gió thổi trong phổi, cứ tưởng như gần bị chết ngạt, lúc khạc ra đờm song mới được yên.

« Một người bạn khuyên tôi uống thuốc ngọt xứ Vosges, thật uống thuốc đó tốt quá, ngay lúc đầu tôi được bớt ngay. Bệnh ho người đi, tôi mới ngủ yên được. »

Vậy nếu các người mắc bệnh ho sò mũi, bệnh đau phổi kinh niên, bệnh hen, nhọc nhằn, tưởng như bị ngạt và trong ngực nghe như gió thổi, hay là bị ho ra đờm luôn luôn : Cứ uống thuốc ngọt hiệu « Vosges Cazé », thuốc đó làm cho các người lại đi lại vui vẻ được như mọi người vậy.

Sirop Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu : CAZÉ, Pharm. 69 bis, Avenue de Châtillon, Paris

KHÊ - KÝ

Tiệm bán cao lầu cùng các thực phẩm đã được nhiều quí khách khen ngợi là ngon

Nguyên hồi trước, chúng tôi mở tiệm Diên ký ở đường Gia long, số nhà 77, mong nhờ quí khách có lòng chiếu cố, sự buôn bán cũng có quí khách ưu ái tiệm ấnc. Nhưng sau vì có việc cần nên phải về Tân trong một ít lâu, chúng tôi bèn bán tiệm Diên ký cho người khác rồi, vậy công việc họ làm, chúng tôi không chịu trách nhiệm. Xin có lời bá cáo để các ngài biết rõ. Từ nay chúng tôi lại mở riêng một tiệm bán đồ món ăn, bất luận lúc nào rũng có Vậy quí khách có lòng chiếu cố, xin mời đến

KHÊ - KÝ

số nhà 157, đường Paul - Bert, HUẾ

Chúng tôi xin trân trọng có lời đa tạ trước.

KHÊ - KÝ

Chủ nhân kính cáo

VIỆC TRONG NƯỚC

(*Tiếp theo trang 2*)

3 năm nay, Lý bỗ mất một cái đồng la (nguyên đồng la của phái, Lý mượn về đỡ đăng), sức tìm khắp không được. Cha Lý bắt ép hương kiểm thường một nửa là 4$, hỷ vào sổ trái của phái ấy (không biết hương kiểm có bồi không). Còn một nửa bắt 8 tên dân canh chia bồi, mỗi người 0$50.

(Về khoảng nầy có 8 tên dân ký)

3°/ *Sức dân lánh áo quần Lạc thiện, bắt chịu tiền.* — Tháng 2 năm nay, Lý sức cho phái trùm bắt hết dân hèn khổ đến nhà Lý hiểu. Lúc đến thì Lý sục xuống nhà, lấnh quần áo Lạc thiện. Chả Lý dọa rằng lấnh đồ ấy, tất nhiên nhà nước bắt đi làm ở Dalat..., dân sợ, xin lý miễn cho, thì Lý đòi bạc mỗi người nhiều ít. hoặc bắt làm mỗi người 5 ngày công, thì Lý xin cho. Về khoảng nầy có 5 tên dân chịu mỗi tên 0$10, và 6 tên dân mỗi tên làm việc nhà cho Lý 2, 3 ngày.

4°/ *Bao mướn ruộng công, vườn cau và mua trâu.* — Dân làng người nào có ruộng ở gần Lý hay là có vườn cau thì Lý hay cha Lý bao mướn giá rẻ, đợi kỳ thuế thì mưu ép dân trả bớt bạc đi.

(Về khoảng nầy có 14 tên dân kiện)

5 *Đánh cha.* — Ngày 18 tháng 1o năm ngoái, Lý đi nhà về, cha Lý nói gì đó, cha con gây nhau, Lý giận lắm đánh kéo cha Lý bị trật cánh tay ra đường sau. Lúc ấy cha Lý cho mời hào mục Nguyễn Đông làm chứng.

6. *Bỏi đi bạc của Hương bổn, không nhận sổ chi tiêu.* — Lý có hiềm riêng cho hương bổn Trần Quang, mỗi khi đến lệ làng thì Lý không ký nhận vào sổ chi tiêu, Lý lại bắt hương bổn đòi những chỗ đã chết cho xong thì Lý nhận (trái chỗ đã chết là 3 người mà con thơ và vợ nghèo đi làm mướn kiếm ăn). Mãi đến năm nay, số nợ thu xong, bạc và lúa vốn đã hết, mà Lý cũng nhứt định không chịu nhận sổ.

7. *Phá tan sưu thuế.* — Xâu tư ích năm nay, hương mục Huỳnh Duy đã thâu 0$20, bắt ứng dịch một ngày rồi, mà đến kỳ thuế, Lý lại thu của dân 0$40, gọi là gia nhập bài chỉ. Lý thu xong, thì hương mục bắt dân hồi và sức nộp tư ích 0$40 nữa, đến đến Lý đòi bạc xin ấy, thì Lý không trả (mỗi tên đinh là 3$01 và thu thêm 0$40 nữa, mà gọi là gia nhập bài chỉ là nghĩa lý gì ?).

Thuế điền thổ thì không phóng biên lai (vì điền công, điền thổ tư cũng không có mà thâu mà hồ lấm, lại còn gông cùm đánh đập, dân ai cũng kêu.

(Về khoảng nầy có 42 tên ký kiện).

Thế đoạn lý trưởng như thế, dân khem sao nổi ? Mong quan trên xét cho.

Dân

Việc Bùi Hường uống thuốc độc chết, vì sự bất hòa trong gia đình

QUẢNG-NGÃI. — Cách mấy tháng trước, vợ chồng Bùi Hùng ở làng Phước lộc, phá Sơn tịnh, vì hiếp hức vợ chồng người em ruột là Bùi Hường, đến nỗi người em bực mình uống thuốc độc mà chết. Hiện pháp luật đã xử người anh là B. Hùng 1 năm tù, người vợ của y 6 tháng tù ; pháp luật cũng đã nới tay lắm rồi. Song hiện vợ chồng B. H. nhà nghèo mà có bầy con nhỏ 6 đứa, nếu cả 2 vợ chồng đều vào khám đường, thì bầy con vô tội kia biết dựa vào đâu mà sống !

Quan trên nên xét tình cảnh ấy, cho vợ chồng B. H. thay đổi nhau, nghĩa là chồng vào khám thì vợ ở nhà, vợ vào khám thì chồng ở nhà ; vì bầy con kia vô tội mà không ai nuôi thì nguy quá !

T. T.

Con qui dâm dục

Tên P. L. làm planton trường Thu xá, dụ dỗ và hiếp dâm một con bé 9 tuổi, con bé ấy lại là con gái của ông giáo . . . . Hiện con bé chở lên nhà thương khám xét. Nghe đâu có hơi nặng.

Đối với con qui nầy, quan trên nên nghiêm trị.

Ph. H.

Lê Quang được trắng án

Lê Quang ở làng Minh tân, tổng Ca cực, phủ Mộ đức, bị tên Nguyễn Chánh vu cáo rằng chặt tay y tại đồng 2$40-35 không chứng cớ gì cả mà tòa án sơ cấp Mộ đức kết án Lê Quang 6 năm khổ sai. Bẩm tỉnh, sau một lần tra xét, rồi tòa án đệ nhị cấp Quảng-ngãi cũng y án tư bộ (Tiếng dân mấy số trước đã có đăng).

Kết vụ án nầy có oan, nên bộ Tư pháp có giao về quan tỉnh xét lại, quan tỉnh thẩm xuống 1 năm án treo. Vừa rồi tờ bộ tư về cho Lê Quang được trắng án. Ngày 14-8-36, đã thấy Lê Quang ra khỏi lao.

Quang được trắng án, ai cũng phục bộ xử công bình.

T. M

Buộc tội nghi rất vô lý

PHAN-THIẾT. — Chuyện ông Nguyễn gia Tô bị ăn trộm tối 5-6 ta, sáng ngày 6-6 ta mới trí hô, ở làng Tây hòa, tổng Lại an (Hàm thuận), mà T. D. số 946 ra ngày 13-8-36 có đăng. Ngày 17-8-36, quan phủ Hàm thuận xét ra vô lý, tha cựu Hương kiểm Lành và cựu Hương việt Lái về, không kết án chi. Thế mà Hương lý làng Tây hòa, làm tờ trình quan xin kết 2 ông ấy vào sổ tình nghi gian đảo, buộc mỗi đêm phải tới nhà làng (nhà canh) ngủ sáng mới về. Hương lý bắt họ mỗi đêm phải tới canh, có buổi ăn cơm trễ, bị đánh chuối. Ức lòng, Lang và Lái có đầu đơn kêu oan ở quan tỉnh, vì người lương thiện thuở nay mà nay làng kết tình nghi gian đảo, họ lấy làm oan ức.

Á lai cảo

Hạn !

Ở phủ Hàm thuận, trên một tháng nay bị trời nắng không mưa, thành thử lúa hư hao; có khổ lúa mới trổ bị nắng, mới cấy bị nắng, và lại có ruộng bị khô, bỏ không cày cấy gì đặng.

Cái khổ nhà nông vậy đó !

Nông gia

SAVON « CON CỌP »

Cần dùng khắp cả xứ NAM-KỲ, TRUNG-KỲ, BẮC-KỲ và CAO-MIÊN, mỗi tỉnh một nhà ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN, trọn quyền sắp đặt việc mua bán trong tỉnh.

Thơ từ và mandat xin đề cho :

M. JEAN PELLÉGRINI

54, Boulevard Kitchener — SAIGON

Hội bơi ! Hội thể-thao ! Đoàn Hướng-đạo !

Người lịch sự !

Nhà chế-tạo An-Thành

Mới chế ra thứ áo chemisette col rond élastique kiểu tối tân ở Đông-Dương chưa có bao giờ, chỉ những người lịch sự mới có thể dùng được, bán giá đặc biệt là 0$90 1 cái màu trắng hay màu bleu marine, chemisette Avia 0$70, Elégant 0$50, Sellar 0$70, quần Bơi hay quần tắm bè.

Slip de bain en laine 1$30, Slip coton 0$50, Maillot de bain en laine 2$50, en coton 1$80, Pull'over Doctorat en pure laine 3$00, pull'over Sellar en pure laine kiểu mới 3$50, Tussor soie 1$50 1 thước. Lụa Hà-đông có từ hạng 0$35 — 0$40 — 0$45 — 0$50 — 0$60, hạng tốt đặc biệt 0$75 một thước.

Mới về rất nhiều cravates 0$80 — 1$00 — 1$20 1 cái.

AN-THÀNH

N° 41, Phố hàng Đào, N° 41

HANOI

CHẾT BẤT NGỜ !!!

Lậu, Dương-mai, Sang độc

Chẳng nên nghe những lời rao quá đáng : Nào rẻ tiền, nào man mạnh trong ít tiếng đồng hồ, rồi đụng thứ nào dùng thứ nấy. Đó là những phương thuốc uống làm cho nọc độc nhập vào cốt nên uống vô thấy đỡ ngay, nhưng hết sức nguy hiểm chẻ tánh mạng sau nầy, vì gốc độc đã ẩn thâm vào ngũ tạng và lục phủ. Nếu thức khuya, làm công chuyện mệt, uống rượu nhiều thế nào cũng trở lại (thành bệnh lâu năm) hành nóng lạnh, tay chân nhức mỏi, đau xương sống, đau cùng lất léo, đau thắt ngang lưng, đau rang nơi ngực, đường đại bón, đường tiểu không thông, có chút mủ, hay là như sợi chỉ, hoặc cho vợ con vì gốc độc di truyền (bởi thế nên có nhiều người bệnh không biết rõ, nói tôi đau bệnh Phong-tình, uống thuốc hết rồi, không chơi bời nữa, sau bệnh trở lại)

Vậy phải tìm cho đặng thứ thuốc nào trị tận gốc mới có thể tuyệt nọc đặng, như thuốc :

Sưu-độc Bá-ứng-hoàn

hiệu ÔNG-TIÊN là một thứ thuốc bí truyền, gồm trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh Phong-tình như : Lậu, Tiêm-la, Cốt khí, Hột xoài, Sang độc, Dương-mai. Hột xoài, bất cứ nặng nhẹ lâu mau, hay là độc nhập vào cốt đi nữa, thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG-HOÀN hiệu ÔNG TIÊN cũng tống lôi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi căn trừ căn, không hại đến sanh dục, không hành bệnh nhơn.

Người bệnh muốn dùng thuốc SƯU-ĐỘC BÁ ỨNG-HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN khỏi lầm lạt những mấy thứ thuốc khác, nên hỏi trước những người có dùng rồi mới tin chắc, hay là mời đến nhà thuốc chánh tại Phú-nhuận cùng các chi-nhánh dưới đây, chúng tôi sẽ đem cách thí nghiệm và thơ chứng nhận ở các nơi, cho người bệnh thấy rõ thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG-HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN, ai dùng cũng dứt tuyệt nọc.

Khỏi chưa chắc tuyệt nọc

Nghĩa là trước kia đã có đau bệnh Phong-tình như : Lậu, Tiêm-la, Cốt khí, Hột xoài, Dương-mai, v. v.... dùng đủ thứ thuốc đến nay chưa chắc là dứt tuyệt nọc, trong mình còn nhức mỏi, tiểu tiện bón huất, nếu để lâu sanh ra tê bại và nhiều chứng bệnh rất ghê gớm. Mau dùng thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN trong ít ngày sẽ thấy nước tiểu có chỉ nhợt cặn cáo, và trong mình đặng nhẹ nhàn thơ thới, đó là nọc độc hay còn ẩn trong mình bị thuốc tống lôi ra, phải rằng dùng cho thường sẽ hết dứt.

Bệnh đàn bà

Có nhiều người bị gốc độc bệnh Phong-tình của đàn ông sang qua, nay đau, mai mạnh, huyết trắng ra dầm dề, lện mà lện mãn, hôi tanh khó chịu, lầm tưởng là đau tử cung hay là bạch đái hạ, dùng thuốc hết tiền mà bệnh không mạnh, đến đổi phải thiệt mạng. Vậy phải dùng thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN mới hết đặng.

Bệnh con nít

Bị gốc độc của cha mẹ di truyền, may còn sống sót đặng, mình mẩy ghẻ chốc, u nhọt, lở lói cùng mình, mau dùng thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN hiệu ÔNG TIÊN hết sức công hiệu.

Chúng tôi dám nói quả quyết và làm cam đoan ngoài thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN ra chưa chắc có thứ nào trị đặng tận gốc và tuyệt nọc các chứng bệnh Phong-tình.

ÔNG-TIÊN

TỔNG-CUỘC Tél. 2o.773

Số 82-84-86-88-90-92, Rue P. Blanchy Prolongée, Phú-nhuận -:- SAIGON

Y khoa Bác-sĩ : TÔNG-VĂN-VIỆT và NGUYỄN-NGỌC-CHÂU

Chuyên môn bào chế cao, đơn, hoàn, tán chữa đã bịnh, dưới quyền chứng nhận của Chánh-phủ Pháp và được Đức Đại-Nam Hoàng-Đế ân tứ cấp bằng tài năng

CHI - CUỘC TRUNG - KỲ

HUẾ	TOURANE	QUẢNG-NGÃI
51, Rue Gia-long	Rue Verdun	Rue Cửa Tây

nơi có bán tại : Thông-Hoạt, Quảng-trị ; Thuận-Long, Đồng-hới ; Hồ-văn-Ba, Quinhơn ; Anh-Huy-Đường, Faifoo ; Quảng-Sanh-Đường, Hình-bôn ; Mộng-Lương Thư-Quán, Nhatrang ; Đỗ-Quang, Phanrang ; Diệp-á-Đinh, Đồng-ban ; Bùi-thế-Viễn, An-khê ; Nguyễn-đức-Ba, PLEIKU, và khắp Đông-dương trên một ngàn Đại-lý với năm chục chi-cuộc, nơi nào có treo bản hiệu ÔNG - TIÊN thì có bán.

ĐÃ SINH RA KIẾP Ở ĐỜI AI KHÔNG PHÒNG-TÍCH LÀ NGƯỜI VÔ DUYÊN

100 người có tới 99 người bị bịnh PHONG-TÍCH, lúc khi bị bịnh mà không hiểu bịnh gì, có độc bị dưới nầy mới rõ !

Cơm no, rượu say, nội bàn tính đọc hoặc đi no đi ngồi hay đi tắm ngay, nên thọ bịnh, gọi là bịnh PHÒNG-TÍCH, không phải đau đọ-đẩy, không phải đau bụng tỉnh-niên.

Khi thọ bịnh : Thấy : đầy hơi, tức cổ, tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng sổ bình bịch, khi ăn uống xong rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua) khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng, khi đau lưng, đau ran trên vai, người thường ngáo ngán, buồn bã chân tay, bị lâu năm sắc mặt vàng da bụng đầy. Chỉ một cái liều :

PHÒNG-TÍCH — THÀN-DƯỢC — « CON CHIM »

Thấy đã chịu hoặc khỏi ngay, không bề công phạt tị gì, đàn bà có thai cũng uống được.

Ở liều một bịch uống giá : 0p.30

Mỗi liều hai bịch uống giá : 0p.40

VÕ-ĐÌNH-TÂN

Ân-tứ Kim-tiền 1936

178 bis, Lachtray -:- HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-kỳ :

HUẾ : Vĩnh-Tường, 40, phố Gia-Long ;
TOURANE : Nguyễn-hữu Vinh số Quảng-Cự ;
NHATRANG : Kim-Anh, Librairie ;
PHANTHIẾT : Lê-Nam-Hưng, Commerçant ;
QUINHON : Đông-Lập, Avenue Khải-Định ;
QUANGNGÃI : Chế Hoàng à Sông-Vệ ;
SOCTRANG : Ng.-văn-Mạnh, Maire à Caisan ;
VINH : Hà-thị-Lan Maison Sinh-Hưng ;
VIENTIANE : Mme Phan-thị-Lộc, rue Tufforia ;
THAKHEK : Đào-Tiến Maison Nhựt-Nhựt-Tân ;
LUANGPRABANG : Trần-văn-Chế, Entrepreneur ;

Các tỉnh khắp Trung-Nam-Bắc có đại-lý.

HOÀNG - VĂN - ÁP

Hễ mới mắc bệnh LẬU, hay TIM-LA, hay LẬU ĐÃ NHẬP CỐT, nghĩa là thình thoảng trong thịt nó buồn như kiến bò, hay sáng ngày có thì mủ hay nước đái nó trắng như sợi chỉ, thế là bệnh đã nhập cốt, như thế thì phải kíp chữa ngay, nếu để lâu sau ra lắm bệnh rất nguy hiểm mà hại cả tinh đã, muốn mau khỏi chỉ uống thuốc HOÀNG-VĂN-ÁP, 47, Phố Ninh-xá, BẮC-NINH là mau khỏi rất hết nọc, mà vẫn để như thường, chớ bản hiệu không cần bịa đặt nhiều lời hay vẽ hình ảnh ra, như thế chỉ khó tin cho người có bệnh, vậy ai có bệnh nên dùng thử thì mới biết thuốc cẩm hiệu hay ít có tiếng xưa nay, thuốc LẬU 1$60, TIM-LA 2$00 1 lọ, khi mua gởi ít tiền trước, còn gởi lĩnh hóa giao ngân, xin chớ bỏ qua, có dùng thì mới rõ.

NHÂN-TẠO-HUYẾT — CỐ-TINH BỔ-THẬN

BỔ-HUYẾT — SÁT-TRÙNG | **THẬN-HƯ — DI-TINH**

Bổ-dương thận-thể — Lọc sạch máu bẩn — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công-dụng đặc-biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG-MAI, và các chứng sài, lở, ghẻ — Giá sang yếu rũ ít ăn, xanh xao — Đàn bà có mang tăng an-thai — Ở cữ dùng chóng đỡ đa, mau trở lại tươi đẹp.

Một chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CHÚ

CHUYÊN-TRỊ : Dinh - tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khí sơ phát : đau lưng, mỏi vai, mắt hoa, tai ù, đầu vàng, cổ họng rát, môi khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi liên miên, chiêm-bao mộng-mị vân vân.... Dù nặng nhẹ, đã dùng đến thuốc nầy là được khỏi hẳn.

Một ve 1$00 — Nửa tá 5$00

Hai thứ thuốc nầy nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những bức thơ minh-tạ đã đăng trước, nay xin định bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau :

« . . . . Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, « trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương-pháp bào-chế Thái-« tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết, tăng sức « khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouge du sang) tươi tốt « trong sạch, và sát trừ được vi trùng lậu, giang-mai ».

Trích định đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN : « . . . . Thuốc nầy không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu « rất quí như SÂM một cây v. v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

BỘ BA !...

MUỐN : TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG :

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)
2) DẦU NHỚT (HUILE)
3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết ;

SHELL

SHELLCOOL
SHELL A CYL
HUILE SHELL
GRAISSE SHELL

Biết chắc dùng mãi.

Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

Directeur Gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ